

**รายละเอียดของรายวิชา
(Course Specification)**

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา: สำนักวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดที่ 1 รหัสและชื่อรายวิชา (Course Identification and General Information)

1. รหัสและชื่อรายวิชา: **OOO 141 สิทธิพื้นฐานและประชาสังคม**
Fundamental Rights and Civil Society
2. จำนวนหน่วยกิต: 3(3-0-6)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา: วิชาศึกษาทั่วไป
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
  - 4.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ผู้สอนของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป
  - 4.2 อาจารย์ผู้สอน
    1. อาจารย์ผู้สอนของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป
    2. อาจารย์พิเศษ
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน: ภาคการศึกษาต้น และปลาย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรและทุกชั้นปี
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite): ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite): ไม่มี
8. สถานที่เรียน: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งสุดท้าย
วันที่ 30 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2552

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ (Objectives)

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา: เพื่อให้ผู้เรียน
  - 1.1 มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ เสรีภาพและความยุติธรรม คัดค้านและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค
  - 1.2 มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิพลเมืองและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักกฎหมายที่ควรรู้ พัฒนาการของกลไกทางกฎหมายระดับประเทศ
  - 1.3 มีความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของแนวคิดและการวิเคราะห์ประชาสังคม ความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย
  - 1.4 มีความซื่อสัตย์ มีวินัย รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความเสียสละ ให้เกียรติเคารพในความเป็นบุคคล เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคในสังคม และเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

<p>1.5 สามารถคิดวิเคราะห์สถานการณ์ความเคลื่อนไหวของประชาสังคมได้อย่างมี วิจารณ์ญาณ</p> <p>1.6 สามารถตัดสินใจและปฏิบัติตามสิทธิพลเมืองและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย</p> <p>1.7 สามารถใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในสื่อสารและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>1.8 เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างของบุคคล ตลอดจนเปิดใจกว้างรับฟังความ คิดเห็นที่แตกต่าง</p> <p>1.9 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น และมีจิตสาธารณะ มีภาวะผู้นำและ ผู้ตามที่ดี</p> <p>1.10 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งสามารถทำงานเป็นทีมได้</p> <p>2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>ปรับปรุงรายละเอียดการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย ที่กำหนดและครอบคลุมตามกรอบคุณลักษณะบัณฑิตที่ระดับอุดมศึกษาทั้ง 5 ด้านของประเทศ</p>
--

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินงาน

<p>1. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ เสรีภาพและความยุติธรรม ศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค สิทธิพลเมืองและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยและหลักกฎหมายที่ควรรู้ พัฒนาการของกลไกทางกฎหมายระดับประเทศ พัฒนาการ ของแนวคิดและการวิเคราะห์ประชาสังคม ความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย</p> <p>Concept and principle of natural rights and human rights, foundations of freedom and justice, human dignity and value, equity, civil rights and liberty in the Thai constitution, principles of laws for students, development of civil societies and their analysis, movements of Thai civil societies.</p> <p>2. หัวข้อและจำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>หัวข้อ</th> <th>สัปดาห์ที่เรียน</th> <th>จำนวนชั่วโมง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>1. แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ</td> <td>1,2,3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td></td> <td>1.1 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>1.2 ที่มาและความแตกต่างของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		หัวข้อ	สัปดาห์ที่เรียน	จำนวนชั่วโมง	1.	1. แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ	1,2,3	9		1.1 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ				1.2 ที่มาและความแตกต่างของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ		
	หัวข้อ	สัปดาห์ที่เรียน	จำนวนชั่วโมง													
1.	1. แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ	1,2,3	9													
	1.1 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ															
	1.2 ที่มาและความแตกต่างของสิทธิ มนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ															

หัวข้อ	สัปดาห์ที่เรียน	จำนวนชั่วโมง
1.3 มาตรฐานและกลไกสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและระหว่างประเทศ		
1.4 ทฤษฎีและแนวความคิดการพัฒนาสิทธิมนุษยชน		
1.5 กลไกในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับสากล		
2. 2. เสรีภาพและความยุติธรรม	4,5	6
2.1 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของเสรีภาพและความยุติธรรม		
2.2 ที่มาของเสรีภาพและความยุติธรรม		
3. 3. ศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาค	6	3
3.1 ศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์		
3.2 ความเสมอภาค		
4. 4. สิทธิพลเมืองและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและหลักกฎหมายที่ควรรู้	7,8,9	6
4.1 สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ		
4.2 หลักกฎหมายที่ควรรู้		
5. 5. พัฒนาการของกลไกทางกฎหมายระดับประเทศ	10,11	6
5.1 พัฒนาการของกลไกทางกฎหมายระดับประเทศ		
5.2 กลไกในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับประเทศ		
6. 6. พัฒนาการของแนวคิดและการวิเคราะห์ประชาสังคมและความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย	12,13,14,15	12
6.1 พัฒนาการของแนวคิดของประชาสังคมและความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย		
6.2 การวิเคราะห์ประชาสังคมและความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย		
รวม		45
3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล 5- 10 นาทีต่อคน		

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. คุณธรรม จริยธรรม

(ก) คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- มีความซื่อสัตย์ มีวินัย รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีความเสียสละ ให้เกียรติเคารพในความเป็นบุคคล เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคในสังคม และเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

(ข) วิธีการสอน

- อาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่าง (Role-Model)
- การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case-Study)
- การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-Based Learning)
- การบรรยาย

(ค) วิธีการประเมินผล

- การอภิปราย/รายงาน/การนำเสนอและการตอบคำถาม
- นักศึกษาประเมินเพื่อนร่วมกลุ่มกิจกรรม
- การประเมินโดยผู้สอน

2. ความรู้

(ก) ความรู้ที่ต้องพัฒนา

- มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ เสรีภาพและความยุติธรรม ศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค
- มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิพลเมืองและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักกฎหมายที่ควรรู้ พัฒนาการของกลไกทางกฎหมายระดับประเทศ
- มีความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของแนวคิดและการวิเคราะห์ประชาสังคม ความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย

(ข) วิธีการสอน

- บรรยาย
- ศึกษาด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)
- การเรียนรู้โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Learning)
- เข้ากลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Co-operative Learning)

(ค) วิธีการประเมินผล

- การสอบในระดับความรู้ ความจำ และความเข้าใจ
- การนำเสนองานปากเปล่า
- รายงานการค้นคว้าและการอ้างอิง

3. ทักษะทางปัญญา

(ก) ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- สามารถคิดวิเคราะห์สถานการณ์ความเคลื่อนไหวของประชาสังคมได้อย่างมีวิจารณญาณ
- สามารถตัดสินใจและปฏิบัติตามสิทธิพลเมืองและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(ข) วิธีการสอน

- การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case-Study)
- ศึกษาด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)
- การเรียนรู้โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Learning)
- เข้ากลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Co-operative Learning)

(ค) วิธีการประเมินผล

- การสอบข้อเขียนในระดับวิเคราะห์ สังเคราะห์ การนำไปใช้และการประเมินค่า
- ผลงานกลุ่มในการวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหา และเสนอแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา
- การนำเสนอปากเปล่า
- รายงานกลุ่ม/บุคคล

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(ก) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- เข้าใจและยอมรับในความแตกต่างของบุคคล ตลอดจนเปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง
- มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น และมีจิตสาธารณะ มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี
- สามารถทำงานเป็นทีม
- รับผิดชอบต่อตัวเองและสังคม

(ข) วิธีการสอน

- การเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case-Study)
- การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-Based Learning)

(ค) วิธีการประเมินผล

- การอภิปราย/รายงาน/การนำเสนอและการตอบคำถาม
- นักศึกษาประเมินเพื่อนร่วมกลุ่มกิจกรรม
- นักศึกษาประเมินตนเอง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(ก) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- สามารถใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในการสื่อสารและแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
  - สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม
- (ข) วิธีการสอน
- บรรยาย
  - การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)
- (ค) วิธีการประเมินผล
- การสอบในระดับความรู้ ความจำ และความเข้าใจ
  - การนำเสนองานปากเปล่า
  - รายงานการค้นคว้าและการอ้างอิง

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

แผนการสอน

	หัวข้อ	สัปดาห์ที่สอน	จำนวนชั่วโมงที่สอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อ	อาจารย์ผู้สอน
1.	<p>1. แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ</p> <p>1.1 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ</p> <p>1.2 ที่มาและความแตกต่างของสิทธิมนุษยชนและสิทธิตามธรรมชาติ</p> <p>1.3 มาตรฐานและกลไกสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยและระหว่างประเทศ</p> <p>1.4 ทฤษฎีและแนวคิดการพัฒนาสิทธิมนุษยชน</p> <p>1.5 กลไกในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับสากล</p>	1,2,3	9	-การบรรยาย - การเรียนแบบร่วมมือ -การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	-เอกสาร - สิ่งพิมพ์ -ใบงาน -การนำเสนอภาพและคำอธิบายด้วยคอมพิวเตอร์	
2.	<p>2. เสรีภาพและคุณธรรม</p> <p>2.1 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของเสรีภาพและคุณธรรม</p> <p>2.2 ที่มาของเสรีภาพและคุณธรรม</p>	4,5	6	-การบรรยาย - การเรียนแบบร่วมมือ -การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	-เอกสาร -สิ่งพิมพ์ -ใบงาน -การนำเสนอภาพและคำอธิบายด้วยคอมพิวเตอร์	

	หัวข้อ	สัปดาห์ ที่สอน	จำนวน ชั่วโมง ที่สอน	กิจกรรมการ เรียนการ สอน	สื่อ	อาจารย์ ผู้สอน
3.	ศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาค 3.1 ศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ 3.2 ความเสมอภาค	6	3 1.5	-การบรรยาย - การเรียนแบบร่วมมือ -การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	-เอกสาร -สิ่งพิมพ์ -ใบงาน -การนำเสนอภาพและคำอธิบายด้วยคอมพิวเตอร์	
4.	สิทธิพลเมืองและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและหลักกฎหมายที่ควรรู้ 4.1 สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ 4.2 หลักกฎหมายที่ควรรู้	7,8,9	27	-การบรรยาย - การเรียนแบบร่วมมือ -การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	-เอกสาร -สิ่งพิมพ์ -ใบงาน -การนำเสนอภาพและคำอธิบายด้วยคอมพิวเตอร์	
5.	พัฒนาการของกลไกทางกฎหมายระดับประเทศ 5.1 พัฒนาการของกลไกทางกฎหมายระดับประเทศ	10,11	3	-การบรรยาย - การเรียนแบบร่วมมือ -การเรียนรู้โดยใช้	-เอกสาร -สิ่งพิมพ์ -ใบงาน -การนำเสนอภาพและคำอธิบายด้วยคอมพิวเตอร์	
	5.2 กลไกในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับประเทศ			ปัญหาเป็นหลัก		
6.	พัฒนาการของแนวคิดและการวิเคราะห์ประชาสังคมและความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย 6.1 พัฒนาการของแนวคิดของประชาสังคมและความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย 6.2 การวิเคราะห์ประชาสังคมและความเคลื่อนไหวของประชาสังคมไทย	12,13, 14,15		-การบรรยาย - การเรียนแบบร่วมมือ -การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก	-เอกสาร -สิ่งพิมพ์ -ใบงาน -การนำเสนอภาพและคำอธิบายด้วยคอมพิวเตอร์	

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ การ ประเมิน	ลักษณะการประเมิน (เช่น สอบ รายงาน โครงการ ฯลฯ)	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วน ของ คะแนนที่ ประเมิน	หมายเหตุ
1.	รายงาน	3,5,9,11,15	25	
2.	การนำเสนอ	2,3,5,6,8,9, 11,13,15	25	
3.	การประเมินตนเองและประเมิน เพื่อน	9,14	-	
4.	การสอบกลางภาค	ตามปฏิทิน มช.	20	
5.	การสอบปลายภาค	ตามปฏิทิน มช.	30	
	รวม		100	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราเอกสารหลัก

สำนักวิชาศึกษาทั่วไป.2552. วิชา 000 141 สิทธิพื้นฐานและประชาสังคม.ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

http://home.kku.ac.th/genedu/genedu_new/index.php

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- การประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามรายวิชาที่กำหนดโดยการสอบถามผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียน
- ติดตามประเมินผลผู้เรียนภายหลังจบการศึกษา

กลยุทธ์การประเมินการสอน

- การประเมินการสอนโดยผู้เรียน
- ผู้สอนประเมินตนเอง
- กลุ่มอาจารย์ผู้สอนร่วมกันประเมินโดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน
- คณะกรรมการประเมินการสอนของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป

การปรับปรุงการสอน

- โดยการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอน
- การนำผลการประเมินประเมินการสอนและประเมินประสิทธิผลของรายวิชามาปรับปรุงการสอนหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- สำนักวิชามีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชาโดยอาจารย์ผู้สอน กลุ่มอาจารย์ผู้สอน คณะกรรมการบริหารสำนักวิชา และคณะกรรมการอำนวยการสำนักวิชา ตามลำดับ

การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- สำนักวิชาประเมินกระบวนการเรียนรู้จากการสอบถามจากนักศึกษา การประเมินการสอนของอาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการสำนักวิชา การประเมินผลวิชาโดยกลุ่มอาจารย์ผู้สอน
- ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาโดยอาจารย์ผู้สอน กลุ่มอาจารย์ผู้สอน และคณะกรรมการอำนวยการสำนักวิชา
- สำนักวิชามีกระบวนการให้นักศึกษาสามารถขอตรวจสอบการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาได้เป็นแต่ละกรณีโดยผ่านคณะกรรมการบริหารสำนักวิชา
- สำนักวิชาประมวลและวิเคราะห์การประเมินกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของวิชานำเสนอกกลุ่มอาจารย์ผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนเพื่อวางแผนปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังสิ้นสุดการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา เพื่อนำผลการปรับปรุงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาคการศึกษาต่อไป